

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prácticas clínicas I

Materia	Prácticas clínicas I			
Código	P51G140V01208			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Pontevedra)			
Coordinador/a	Fernández Méndez, Felipe			
Profesorado	Buceta Hazas, José Luís Diéguez Montes, María Paz Fernández Méndez, Felipe Fernández Méndez, María José Garay Martínez, Irene González López, Claudia Otero Agra, Martín Rodríguez García, María Dolores Santos Folgar, Myriam			
Correo-e	fernandez.mendez.felipe@gmail.com			
Web	http://www.enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	Esta materia facilita a integración de a metodoloxía enfermeira en a práctica preprofesional, como método que permita identificar os fenómenos enfermeiros, establecer xuízos clínicos, planificar, aplicar e avaliar coidados. A planificación de devanditos coidados ten como base a valoración integral de a persoa, os diagnósticos de enfermería e as intervencións necesarias para tratar devanditos diagnósticos ou para abordar procedementos, tratamentos ou técnicas básicas de coidados.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermería, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional axeitada ás necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenvolvemento dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais e deontolóxicas aplicables.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermería dirixidos ás persoas, familias ou grupos, orientados, aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cales se diagnostica, trata ou cuida un problema de saúde.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermería
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B5	Deseñar sistemas de coidados dirixidos ás persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas
B6	Aplicar as intervencións da enfermería na evidencia científica e nos medios dispoñibles

- B7 Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
- B8 Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
- B9 Fomentar estilos de vida saudables e o autocoidado, apoiando o mantemento de condutas preventivas e terapéuticas
- B10 Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
- B11 Saber establecer unha comunicación eficaz con pacientes, familias, grupos sociais e compañeiros. Fomentar a formación e información para a saúde
- B12 Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación
- B13 Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles
- B14 Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
- B15 Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
- B16 Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
- B17 Realizar coidados de enfermaría baseándose na atención integral de saúde, que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial
- C4 Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
- C8 Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
- C10 Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
- C11 Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
- C12 Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
- C13 Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
- C15 Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
- C17 Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
- C18 Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
- C24 Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
- C25 Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
- C26 Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
- C29 Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
- C31 Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
- C33 Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
- C49 Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
- C50 Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización y planificación
- D3 Capacidade de xestión da información
- D4 Resolución de problemas e toma de decisións
- D5 Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
- D6 Habilidades nas relacións interpersoais
- D7 Razoamento crítico
- D8 Aprendizaxe autónomo
- D9 Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
- D10 Motivación pola calidade
- D11 Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Ser capaz de participar en os cuidados que teñan como finalidade garantir o maior grado de independencia de as persoas en as súas necesidades máis básicas, fomentando unha excelente relación interpersonal que garanta a dignidade e confidencialidad.	A1	B1	C4	D1
	A2	B2	C8	D2
	A3	B3	C10	D3
Ser capaz de proporcionar cuidados a o paciente aplicando o Proceso de Enfermería, establecendo unha actitude empática con o paciente e familia a os que garantirá o dereito a a confidencialidad, dignidade e privacidade.	A4	B4	C11	D4
	A5	B5	C12	D5
		B6	C13	D6
		B7	C15	D7
		B8	C17	D8
		B9	C18	D9
		B10	C24	D10
		B11	C25	D11
		B12	C26	
		B13	C29	
		B14	C31	
		B15	C33	
		B16	C49	
		B17	C50	

Contidos

Tema

Rotatorio de prácticas preprofesionales que permitan a aplicación de os coñecementos teóricos e metodolóxicos de a Enfermería a a práctica clínica, en os centros de atención primaria, centros asistenciais, sociosanitarios e hospitais.	Prácticas clínicas en unidades Médico-Cirúrxicas en centros hospitalarios
--	---

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	200	0	200
Seminario	12	0	12
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	4	4
Cartafol/dossier	0	2	2
Observación sistemática	0	3	3
Simulación ou Role Playing	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Formación en centros sanitarios, e nas unidades asistenciais médico-cirúrxicas, en forma de rotatorio clínico independente, baixo a tutela do persoal de enfermería da unidade onde o alumnado realice as prácticas clínicas, que permiten a o/a alumno/a incorporar os valores profesionais, competencias de comunicación, razoamento crítico, xestión clínica e xuízo clínico, integrando na práctica profesional os coñecementos, habilidades e actitudes, baseados en principios e valores, asociados as competencias descritas que conforman o título. Como o título de Graduado/a en enfermería pola Uvigo é presencial e habilita para o exercicio dunha profesión regulada, no relativo ás prácticas clínicas, considérase imprescindible a formación presencial nos centros sanitarios de referencia. A realización de prácticas clínicas presenciais é un condicionante para que poidan ser avaliadas. As prácticas clínicas son de obrigado cumprimento na súa totalidade. Existe a disposición do estudiantado unha guía de prácticas clínicas aprobada pola Xunta de Centro cuxo contido é de obrigada lectura e cumprimento polo estudiantado e que pode consultar na plataforma de teledocencia Fatic e na páxina web.

Seminario	<p>Actividade académica de os profesores que ten como finalidade atender as necesidades e consultas de o alumno a través de entrevistas que o alumno, de xeito individual ou grupal, mantén con o profesorado para asesoramento, apoio e incidencias que poidan producirse de as actividades de a materia prácticas clínicas I e de o proceso de aprendizaxe. Esta actividade levarase a cabo:</p> <p>1. Realización de 2 tutorías grupales sobre o desenvolvemento adecuado de as prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación en o proceso de aprendizaxe de face a as probas de avaliación. Explicaráselles o funcionamento de o portafolio como rexistro de a actividade e ferramenta de autoevaluación de o alumnado, a súa utilización en as tutorías para o seguimento de a actividade levada a cabo en a institución sanitaria e como base, xa que en el constan os requisitos necesarios, para a elaboración e redacción de a memoria que ten presentar o/a estudante. Así mesmo, comunicaráselles e explicará o sistema que se levará a cabo para a avaliación de as probas de simulación enfermeira, baseadas en casos prácticos desenvolvidos baixo as taxonomías NANDA-NOC-NIC.</p> <p>2. Tutoría individual ou en pequenos grupos: de forma presencial en u horario establecido a o finalizar as tutorías grupales ou a petición expresa de o alumno/a, ou non presencial a través de un correo electrónico exclusivo e a disposición permanente de o alumnado durante as prácticas clínicas: practicasenfermeria@gmail.com</p>
-----------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atención personalizada con a finalidade de atender as necesidades e consultas de o/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas con o desenvolvemento de as prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación en o proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través de o correo electrónico
Probas	Descrición
Observación sistemática	Atención personalizada con a finalidade de atender as necesidades e consultas de o/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas con o desenvolvemento de as prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación en o proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través de o correo electrónico.
Cartafol/dossier	Atención personalizada con a finalidade de atender as necesidades e consultas de o/a alumno/a, de forma individual ou en pequeno grupo, relacionadas con o desenvolvemento de as prácticas clínicas, proporcionándolle orientación, apoio e motivación en o proceso de aprendizaxe. Pode realizarse de forma presencial, ou non presencial, a través de o correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	<p>As tutorías grupais programadas para o</p> <p>- 31 de xaneiro do 2024 ás 10hs</p> <p>- 22 de Marzo do 2024 ás 10 hs,</p> <p>son obrigatorias xa que, entre outros, nelas préstase o soporte necesario para que o alumnado, a partir do portafolio, poida cumprir adecuadamente cos requisitos da avaliación da memoria que ten que presentar ao finalizar o período de prácticas.</p> <p>Por cada ausencia cóntaselle un día de prácticas a recuperar e descóntaselle, 0,3 puntos na avaliación da memoria.</p>	6	A1 D2 D8 D9
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	<p>Elaboración, obrigatoria, por parte do alumnado, dun documento no que se reflicten os resultados obtidos, observacións, análises e reflexións sobre a súa experiencia práctica na unidade asistencial que xunto coa calidade do documento presentado e a cumprimentación das normas de estrutura e estilo recollidas no seu portafolio, constitúen os criterios de avaliación.</p> <p>A data de entrega:</p> <p>- até o día 3 de maio do 2024 ás 14h.</p> <p>Non se recollerá ningunha memoria superada dita data.</p>	20	A3 D1 D2 D3 D7 D8

Cartafol/dossier	Documento de autoevaluación no que a/o estudante rexistra, seguindo as normas reflectidas no documento, a relación co usuario, a integración no equipo de traballo, anotando as intervencións e procedementos realizados, valora os seus logros e determina os factores que poden influír na súa actuación. Avaliarase a coherencia. A súa elaboración é obrigatoria como parte da avaliación da memoria.	4		D1 D3 D4 D5 D6 D7 D8
Data de entrega: - até o día 3 de maio do 2024 ás 14h.				
Non se recollerá ningún cartafol despois da data de fin de entrega.				
Observación sistemática	Como parte da avaliación da actividade levada a cabo polo alumno/a na institución sanitaria, a observación sistemática realizarase para a avaliación continuada coa observación directa, que se desenvolve mediante un seguimento personalizado do estudante a través do/a supervisor/a, dos/os enfermeiros/os asistenciais colaboradores de prácticas clínicas onde realiza as súas actividades formativas, e dos profesores da materia. Para a emisión do informe, utilízase a ficha para a observación sistemática remitida pola escola, onde se recollen os resultados esperados na avaliación das competencias: coñecementos, habilidades, actitudes e aptitudes a través do grao na consecución dos resultados de aprendizaxe do estudante. Para iso, aos evaluadores, no centro, existe un documento de apoio accesible desde a páxina web, acceso: http://www.enfermeria.depo.es/practicas-clinicas coa información necesaria para dotalos dunha ferramenta idónea que facilite a aplicación dos criterios de avaliación de maneira obxectiva, en función das intervencións NIC e do modelo das 14 necesidades básicas de V. Henderson, de maneira que poidan consultar e aplicar na avaliación uno ou outro modelo indistintamente. Ten que ser superada co 50% do seu valor.	45	A1 B1 C4 D2 A2 B2 C8 D3 A3 B3 C10 D4 A4 B4 C11 D5 B5 C12 D6 B6 C13 D7 B7 C15 D8 B8 C17 D9 B9 C18 D10 B10 C24 D11 B11 C25 B12 C26 B13 C29 B14 C31 B15 C33 B16 C49 B17 C50	
Simulación ou Role Playing	Avaliación da actividade levada a cabo polo alumnado na institución sanitaria: nas probas de simulación enfermeira baseadas na aplicación de coidados baixo a taxonomía NANDA, NOC, NIC, o/a estudante, na data establecida, 19/04/2024 ás 10.00 e ás 16.30h (1ª oportunidade) e o 5 e 9 de xullo de 2024 ás 10.00h e ás 16.30h (2ª oportunidade), realizará unha proba práctica obrigatoria como requisito indispensable para a superación da materia. De non aprobar esta proba co 50% do seu valor, non se poderán sumar as outras probas avaliadas. Proba que se realizará na aula de simulación para avaliar o grao na adquisición das competencias que o estudiantado necesariamente debe adquirir. Como condición previa necesaria para superar a proba establece que o alumnado presentará no prazo establecido o traballo indicado polo equipo docente relacionado coa taxonomía NANDA, NOC, NIC .	25	A1 B1 C4 D1 A2 B2 C8 D2 A3 B3 C10 D3 A4 B4 C11 D4 A5 B5 C12 D5 B6 C13 D6 B7 C15 D7 B8 C17 D8 B9 C18 D9 B10 C24 D10 B11 C25 D11 B12 C26 B13 C29 B14 C31 B15 C33 B16 C49 B17 C50	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A guía de prácticas clínicas recolle os procedementos, normas e instrucións que lle afectan directamente a esta materia, polo que é obrigatoria o seu coñecemento. Todo o alumnado, antes do inicio das prácticas clínicas, debe asinar o documento de confidencialidade incluído no protocolo: Pautas básicas para asegurar e protexer o dereito a intimidade do paciente polo alumnado e residentes en Ciencias da Saúde. Si o/a estudante non presenta a memoria e o portafolio nas datas establecidas na primeira oportunidade, suspenderá as prácticas, e deberá esperar até a apertura do período de avaliación da segunda oportunidade para presentalo, para que o/a alumno/póidaa ser avaliado/a.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

T. Heather Herdman, PhD, RN, **Diagnósticos enfermeros NANDA Internacional. Definiciones y Clasificación 2018-2020**, 11 Edición Elsevier,

Moorhead, Sue; Johnson, Marion, L. Mas, Meridean..., **Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC)**, 6ª Edición Elsevier,

Gloria M. Bulechek et. al. editores, **Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)**, 7ª Edición Elsevier,

Bibliografía Complementaria

Mª Teresa Luis Rodrigo, **Los diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica**, 8ª Edición Elsevier,

Johnson, Marion et.al. editores, **Vinculos de NOC y NIC a NANDA I y diagnósticos médicos. Interrelaciones NANDA, NOC y NIC**, 3ª Edición Elsevier,

Kozier, Barbara et. al., **Técnicas de Enfermería I y II**, 4ª Edición MC Graw-Hill-Interamericana,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermería clínica II/P51G140V01205
Enfermería comunitaria II/P51G140V01206
Xestión de enfermería/P51G140V01207

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P51G140V01101
Enfermería comunitaria I/P51G140V01104
Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105
Fundamentos de enfermería/P51G140V01107
Psicoloxía: Psicoloxía/P51G140V01102
Enfermería clínica I/P51G140V01204
Ética e lexislación/P51G140V01202
Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203
Introdución á enfermería clínica/P51G140V01201
